# Megjelent a POLISZ cigány tematikájú lapszáma

Írta: Administrator
2011. augusztus 31. szerda, 19:21 - Módosítás: 2011. szeptember 03. szombat, 04:52

A PoLíSz folyóirat 136. száma ez alkalommal különleges meglepetésekkel szolgál olvasói számára, nemzetiségi blokkjában most a magyarországi cigány irodalom bemutatására vállalkozott. Konrad Sutarski bevezetőjében írja a cigány képzőművészetről, irodalomról: „… A kifejezésmód [hasonló] eredetisége és formai gazdagsága jellemzi a megjelenő cigány irodalmat, amely még a városok és a falvak – a létezés – peremén álló nyomor szimbólumaiban (mint például az összetákolt putrikban vagy a bennük élők nyomorúságos életkörülményeiben) is képes észrevenni, értékelni az esztétikai szépséget, és a tulajdonságait felruházni hovatovább szakrális jelentőséggel. A cigány irodalom így válik egy magasröptű, megismételhetetlen egzotikus kultúra részévé." Karsai Ervin és Choli Daróczi József tanulmányában azt az alapkérdést járja körül, hogy végül is mi tekinthető cigány irodalomnak, az, ami cigány nyelven íródik, illetve az, amelyik mű szerzője ugyan magyar nyelven ír, de felvállalja cigány identitását, és témáját is a cigányság élete ihleti?

Most a PoLíSz Farkas Kálmán, Orsós Jakab, Lakatos Menyhért, Osztojkán Béla, Szepesi József, Rostás Farkas György, Ruva Farkas Pál, Rácz Lajos, Horváth Gyula, Pató Selam művein keresztül mutatja be olvasóinak a cigány irodalmat.

A Kárpát-medence soknemzetiségű irodalmi „arénájában" született művek után az amerikai novella egyik legnagyobb XX. századi mesterének írása a Dél és Észak közötti neveltetésbeli, életérzésbeli gyakran feloldhatatlan ellentétet mutatja be egy szerelmi történeten keresztül. A Dél „gyermeke" (a lány) a melegséget, a vidámságot, a könnyedséget, az Északról jött fiatalember pedig a hideget, a ridegséget, a kötött életmódot képviseli, melyet jelképesen végül a Jégpalota és a Jégpalota labirintusa testesít meg.

A magyar novellát Szappanos Gábor Szindbád-sorozatának újabb remeke, a Szindbádnak fia lesz című írása képviseli. A pár hónapja megjelent Retorikai lexikon megjelenése kapcsán a normális kommunikáció problémaköréről Rónay László gondolatait olvashatják.
A hátsó borítón a főszerkesztői jegyzet a nemzeti, értékteremtő- és irodalmi műhelyek megmentésért írt Kiáltvánnyal hívja fel a figyelmet a jelenlegi támogatási rendszer hiányosságaira.

---

A Kossuth-díjas Tandori Dezső két ragyogó esszét írt életének, és egyben irodalmi munkásságának meghatározó személyiségeiről; így emlékezve meg Babits halálának 70., és Nemes Nagy Ágnes halálának 20. évfordulójáról. Ahogy nyitó versében mondja is: „… kiáltok két költő után…". Babits költészetében domináns elemként az esztétikum jelenlétét határozza meg, így tanulmányának fókuszában a babitsi verselésben jelenlévő esztétika és etika hatását vizsgálja a kortárs és a későbbi költőnemzedékek műveiben. E hatások összegzése lapunk számának mottója lett: „Nagy hiánya lenne (amúgy sem tágas) irodalmi köztudatunknak, ha a

minden költői részében elemi erejű Babits-életművet más (néha tetszetősebb, bár egyenértékű) nagyoké mellett a legparányibb (rangsoroló) feledésbe merülni is engednénk. Ám a valódi irodalom(érzület) mindig a lélek és a nagyobb szellemi Egész kapcsolata."

Nemes Nagy Ágnes Tandori középiskolai tanáraként adott életre szóló irodalmi-kapcsolati vezérfonalat a fiatal, már akkor is inkább visszahúzódó természetű pályakezdő írónak. Így ír Nemes Nagy Ágnesről: „… szellemének lényege volt mindig: rendíthetetlenség, igazságkeresés, abszolút esztétikai és etikai törekvések, ily „kihívások" (jaj, divatszó) elemi vállalása." A lap Turcsány Péternek a közelmúltban elhunyt Szász (Zas) Lóránt tiszteletére írt búcsúbeszédével hajt fejet a behódolni nem tudó, ezért emigrációba menekülő, és az emigrációban a „magyar nemzet fennmaradásának" szolgálatát hitvallásául választó költő előtt. Ugyanő – a nagyszerű DÉL szellemében – versekben ünnepli a Nobel-díjas Salvatore Quasimodo születésének 110. évfordulóját.

Kellemes időtöltést, jó olvasást kíván kedves Olvasóinak a PoLíSz szerkesztősége!
Liska Éva
(kraterpress)